

Можна довго сперечатися, що краще: стара чи нова методика навчання, але це не є завданням, яке стоїть сьогодні перед нами. Якщо є потреба в самостійному оволодінні студентом матеріалу, то наше завдання — допомогти йому в цьому. Якщо відкинути той факт, що більшість студентів не вміє працювати самостійно (особливо першокурсники), то необхідно насамперед психологічно налаштувати студента на систематичну роботу з певної дисципліни.

Більшість студентів іде у ВНЗи за знаннями і практичними навичками. Наше завдання, відповідно, надати їм таку можливість. На мою думку, в першу чергу необхідно покращити стан бібліотечного фонду. Неприпустимо, коли необхідні студентам підручники наявні в одному примірнику.

Для покращення самостійної роботи студентів було б дуже доречним використання додаткових наочних матеріалів. Говорячи про гуманітарні дисципліни, можна запропонувати студентам перегляд тематичних документальних фільмів і репродукцій картин з використанням Інтернету та відеотехніки, а також відвідання музеїв. Доцільним було б і удосконалення самих підручників з дисциплін, що викладаються студентам.

Для контролю за самостійною роботою студента викладачі мають знайти не лише години, а ще й аудиторії для роботи, яких катастрофічно не вистачає. Такі заходи є прийнятними і для студентів, і для викладачів. Це допоможе організувати краще сприйняття матеріалу, необхідного для позитивного оцінювання знань студента.

*Т. В. Омеляненко, канд. екон. наук, доц.,
кафедра менеджменту*

ОСОБИСТІСНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»: ЕКСКАРСІЯ + ЛЕКЦІЯ НА ВИРОБНИЦТВІ

За традицією ключовою організаційною формою навчального процесу у вищому навчальному закладі виступають лекції, що диференціюються на навчальні лекції та лекції проблемного характеру; питома вага та значення останніх у зв'язку зі збільшенням обсягів самостійної роботи студентів, спрямованої на оволодіння нормативними знаннями з дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, неухильно зростає.

При викладанні дисципліни «Операційний менеджмент» протягом двох останніх навчальних років до названих форм організації навчального процесу було приєднано ще одну — йдеться про ознайомлювальну екскурсію на підприємство, поєднану з підсумковою лекцією з курсу, що проводиться прямо на виробництві (в якості такого підприємства виступав Київський державний авіаційний завод «АВІАНТ»).

Мета проведення екскурсії — ознайомлення майбутніх фахівців із практикою організації та управління високотехнологічним наукомістким виробництвом; період — остання третина навчального семестру.

Підсумкова лекція, проведення якої здійснюється у декілька прийомів — у музеї підприємства, в адміністративному корпусі та у виробничих підрозділах (гальванічному, механообробному, складальному цехах), в комплексі охоплює такі питання дисципліни «Операційний менеджмент», як:

- форми та методи організації операційної (виробничої) діяльності;
- оперативно-календарне планування виробництва;
- автоматизація та гнучкі виробничі технології;
- життєвий цикл і режими функціонування операційної системи тощо.

Форма проведення цієї нестандартної лекції — вільна. Лекція на виробництві — це і узагальнення викладачем теоретичних положень дисципліни та їх прив'язка до побачених студентами на власні очі виробничих реалій; це і коментарі викладача до гостро висловлюваних по «гарячих слідах» вражень студентів; це — спілкування студентів та викладача на рівних; інколи навіть це — палка дискусія.

Навчальне заняття такого роду можна охарактеризувати як синтетичне, оскільки у ході його проведення, безперечно, відбувається синтез набутих студентами у процесі аудиторної роботи та самостійного вивчення теоретичних положень дисципліни з вочевидь набутих при відвідуванні підприємства знаннями та враженнями.

Чи можна впровадження такої форми навчальних занять з дисципліни «Операційний менеджмент», як проведення екскурсії на підприємство, поєднаної з підсумковою лекцією, інтерпретувати як індивідуалізацію навчального процесу? Безперечно «Ні», якщо трактувати індивідуалізацію буквально — як роботу одного викладача з кожним студентом потоку індивідуально, окремо. І, безперечно, «Так», якщо розглядати індивідуалізацію як альтернативу тому, що ми фактично маємо на сьогодні — високому рівню стандартизації, регламентації та рутинізації навчального процесу.